

Motion angående öppen källkod

Vi har ett ansvar att försöka tillhandahålla kommunens verksamhet med hög kvalitet. Valfärdens kärna måste värnas och utvecklas även i svåra ekonomiska tider. Därför behöver också kostnadseffektiviteten i de verksamheter som stödjer skola, förskola och omsorg vara kostnadsmässigt effektiv. Därför åvilar det oss ett stort ansvar att försöka jaga kostnader utan att förutsättningarna för valfärdens kärna hotas. Ofta ses effektiviseringskrav som något problematiskt – men rätt utfört kan tvärtom förändringar rymma förbättringspotential.

Vi föreslår nu en sådan förändring som kan resultera i betydande besparingar och samtidigt innebära kvalitativa förbättringar.

Vi anser att Tyresö kommun bör pröva att där det är möjligt byta ut dyra programvarulicenser mot öppna standarder och öppen källkod. Det ger utrymme för ekonomiska vinster samtidigt som det i en rad avseende innebär kvalitativa förbättringar.

De vinster som uppstår, förutom ekonomiska, är att kommunen bygger upp system som är oberoende av en plattform. Med inköpta program följer ett beroende som ofta binder in kunden i följdprodukter från samma tillverkare. En fördel med öppna standarder är möjligheten att lättare, och billigare anpassa dem till lokala behov. Just att utvecklingsarbetet och källkoden är öppen gör också följdprogram mer lätta att utveckla eftersom de går att anpassa till den ursprungliga standarden. Därigenom är öppna program och öppen standard är viktiga inslag för att effektivisera den offentliga förvaltningen. Dels genom en bättre resursanvändning och dels genom fler och, för verksamheten, bättre anpassade program.

Därigenom visar också erfarenheter på att den inhemska företagsamheten inom IT-området, med lokal och regional tillväxt, gynnas och att kompetensen inom hela IT-området höjs när offentlig verksamhet öppnar upp för öppen källkod.

De fria programvaror som används är idag minst lika, om inte mer användarvänliga, som de program man köper in. Till dessa, för kommunen helt gratis, programvaror kan man självklart köpa in support som är jämförbar den man får med programvarulicenser – men till en bråkdel av kostnaderna.

Till detta kan läggas fördelen av att alla medborgare kommer att kunna använda sig av den programvara som hanteras i kommunen oberoende av om man har råd att privat inköpa programmen.

Idag har ett 10-tal kommuner och ett par regioner tagit steget och bland annat bildat Open Sweden som är ett kompetenscenter för offentliga verksamheter.

Erfarenheter från kommuner som gjort detta skifte visar på betydande ekonomiska vinster. Värmdö kommun har inte använt sig av Microsofts office-paket sedan 2002 och använder sig idag av 20-talet open source-program. Kommunen har inte kalkylerat den ekonomiska vinsten men enligt ansvariga har kommunen undvikit kostnader för flera miljoner.

Alingsås gjorde en beräkning av vinsten i att avstå från MS office 2007 till förmån för Open Office. Vinsten bara på det programbytet var 1,5 miljoner kronor. Det finns all anledning även för Tyresö att undersöka möjligheterna att successivt utmönstra program där likvärdiga eller bättre alternativ finns tillgängliga till en avsevärt lägre kostnad.

Med anledning av ovanstående föreslår vi;

- Att kommunfullmäktige uttalar som sin ambition att öka kommunens användning av program med öppen källkod.
- Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att när lämpligt tillfälle ges ersätta MS Office i skola och förvaltning med Open Office.
- Att kommunstyrelsen garanterar att kommunmedborgare i dialog med Tyresö kommun kan kommunicera med öppna dokumentformat.

Mathias Tegnér

Gunnar Frisell

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Thomas Halvarsson
IT-strateg
08 57829206
thomas.halvarsson@tyreso.se

YTTRANDE

2009-12-10

1 (4)

Diarienummer

09/KS159

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion angående öppen källkod

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Mathias Tegnér (S) och Gunnar Frisell (S) motion om öppen källkod avslås.

Kommunstyrelseförvaltningen

Dan Näsman
tf. Kommundirektör

Torbjörn Dybeck
Servicekontoreschef

Sammanfattning

- " Tyresö kommun använder idag öppen källkod på infrastrukturen
- " Tyresö kommun genomför alltid en utvärdering vid inköp av nya programvaror.
- " Tyresö kommun kan införa lösningar för att kommunicera med öppet dokumentformat om behov uppstår.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige uttalar som sin ambition att öka kommunens användning av program med öppen källkod.

Tyresö Kommun använder idag öppen källkod på säkerhetssystem, infrastruktur, katalogtjänster, kartsystem, databaser mm. Ca 90 % av Tyresö kommuns serverplattform använder idag öppen källkod supporterad av Novell, SUN och Vmware.

Kommunen utvärderar alltid lösningar och programvaror efter verksamhetens behov och till bästa möjliga pris. Enligt beslutad IT-strategi ska kommunens tekniska plattform kännetecknas av standardtänkande och ramavtal ska nyttjas om sådana finns för aktuella produkter/tjänster. Kommunen ska i första hand välja färdigutvecklade systemlösningar för att undvika kundspecifika lösningar och hålla ner kostnaderna.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att när lämpligt tillfälle ges ersätta MS office i skolan och förvaltning med Open Office.

Tyresö kommun har testat öppen källkod på klienter i samtliga plattformprojekt. Hittills har det alltid valts bort på grund av komplexitet, kompetensbrist och problem med system/program samexisterande.

Tyresö kommun har inga löpande kostnader för nuvarande Officepaket och gör därav inga besparingar på licenskostnaderna genom att byta Officepaket. En besparing kan först göras vid byte eller uppgradering av nuvarande Officepaket.

Att byta Officepaket är ett relativt stort beslut eftersom det genererar kostnader för att göra om mallar, utbilda användarna och att göra anpassning av verksamhetssystem som har beroenden med det nuvarande Officepaketet.

Vid ett eventuellt byte av Officepaket utvärderas det som anses vara mest lämpat för kommunen efter verksamheternas behov. Det finns i dagsläget fler konkurrenter till en proprietär Office lösning. Nedan följer några exempel.

OpenOffice. Sun staroffice, IBM Lotus Symphony.
 Det finnas även webb baserade lösningar att välja bland till exempel
 Google Docs och Ajax13.

Kommunstyrelsen garanterar att kommunmedborgare i dialog med Tyresö kommun kan kommunicera med öppna dokumentformat.

I dagsläget är behovet att kommunicera med andra format än Microsofts dokumentformat relativt liten.

Tyresö kommun har idag Microsoft Office 2003 som standard i sin plattform. Microsoft Office har en egen standard för dokument med filändelse .doc vilket är en de facto-standard idag, ca 95 % av marknaden. Microsoft Office 2003 klarar av att läsa eller skapa dokument med standarden öppet dokumentformat (filändelse .odt).

Så gott som samtliga nya Office programvaror klarar idag av att skapa och läsa det öppna dokumentformatet.

Det finns idag lösningar som gör att Tyresö kommun framöver kan kommunicera med den öppna dokumentstandard i nuvarande plattform, det som krävs är en tilläggsprogramvara och en mindre modifiering av nuvarande plattform.

Ett annat alternativ är att kommunen byter ut nuvarande Officepaket till ett modernare. Då krävs en utredning som går igenom samtliga systemintegrationer och mallar.

Ett tredje alternativ är att Tyresö kommun väljer att kommunicera med formatet .Pdf som idag är de facto-standard för öppet format och kan läsas av samtliga datorer oavsett val av Officepaket eller operativsystem med hjälp av en gratisprogramvara från Adobe. Det som krävs för att skapa Pdf filer är en programvara och en mindre modifiering av nuvarande plattform.

Beskrivning av Öppen källkod

Öppen källkod, eng. Open Source innebär att källkoden till ett datorprogram är tillgänglig att använda, läsa, modifiera och vidare distribuera för den som

vill. Detta gör att användaren kan försäkra sig om att programmet gör vad det ska, eller anpassa det till sina behov. Sådana modifikationer erbjuds vanligen tillbaka till den ursprunglige upphovsmannen, som kan välja att göra dem till en del av den officiella versionen.

Det finns en stor mängd licensformer för öppen källkod och öppen källkod innebär inte alltid att det är helt fritt och gratis att använda. Det gäller att veta vad man får och inte får göra enligt de olika licensmodellerna för öppen källkod, det mest kända licensformerna är listade nedan:

Gnu general public license	gpl, från Free Software Foundation,
Apache Software	License, BSD License
Eclipse Public License	IBM Public License
Intel Open source License,	Mozilla Public License
PHP License	Python License
Sun Public License (SPL)	W3C License

Fördelarna med Öppen Källkod

1. Lägre licenskostnader
2. Lättare att skräddarsy.
3. Drivkraft för öppna standarder och interoperabilitet.
4. Ökad grad av leverantörsberoende

Nackdelar med Öppen källkod

1. Det kan vara krångligt att använda.
2. Svårt att hitta rätt i det stora utbud av program som finns att välja mellan på till exempel Sourceforge.
3. Funktionaliteten är inte lika bra som i många proprietära program.
4. I många fall finns det ingen väldefinierad leverantör.
5. Måste utbilda användare och administratörer.